

Міністерство освіти і науки України
Кіровоградська льотна академія Національного авіаційного університету
Кафедра менеджменту, економіки та права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника академії
навчальної та наукової роботи

_____ Д.М. Обідін
31 серпня 2015 року

3

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФПНЗЕ. Статистика
напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент»

www.klapau.kr.ua

Кіровоград – 2015 рік

Робоча програма «Статистика» для курсантів за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент». 31 серпня 2015 року – 22 с.

Розробник: Дорошенко Т.М., ст. викладач кафедри менеджменту, економіки та права

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту, економіки та права.
Протокол від 31 серпня 2015 року № 1.

Завідувач кафедри менеджменту,
економіки та права _____

А.В. Залевський

31 серпня 2015 року

Схвалено методичною радою факультету менеджменту за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент».

Протокол від 28 серпня 2015 року № 1.

30 серпня 2015 року

Голова _____

А.В. Залевський

www.klapau.kr.ua

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань 0306 «Менеджмент і адміністрування»	Нормативна	
Змістових модулів - 5	Напрямок підготовки 6.030601 «Менеджмент»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 135		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
		24 год.	4 год.
		Практичні	
		24 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		87 год.	127 год.
		Вид контролю: залік	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3 самостійної роботи студента – 5,4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять та самостійної і індивідуальної роботи до загальної кількості годин:

для денної форми навчання – 0,36 : 0,64;

для заочної форми навчання – 0,06 : 0,94.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Статистика» полягає в формуванні у майбутніх фахівців з менеджменту теоретичних знань та практичних навичок статистичної оцінки економічних явищ і процесів суспільного життя, оволодіння методами статистичного аналізу.

Завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни «Статистика» є:

- збирання, перевірка та оцінювання статистичної інформації, розробка статистичних формулярів;
- зведення та групування матеріалів статистичного спостереження, виявлення зв'язків між окремими явищами та процесами, встановлення його структури;
- техніка обчислення узагальнюючих статистичних показників (абсолютних, відносних, середніх) та їх економічна інтерпретація;
- статистична оцінка однорідності зібраного статистичного матеріалу;
- вивчення динаміки суспільних явищ, тенденцій і закономірностей їх розвитку;
- аналіз складних суспільних явищ та виявлення дії окремих факторів у їх розвитку;
- проведення вибіркового спостереження і техніка перенесення його результатів на генеральну сукупність.

У результаті вивчення навчальної дисципліни курсант повинен

знати:

- можливості статистичних методів спостереження, зведення та групування статистичних даних;

- економічну сутність статистичних показників;
- методи аналізу конкретних явищ і процесів суспільного життя.
- методи збирання, перевірки та оцінювання статистичної інформації;

вміти:

- проводити статистичні дослідження;
- обчислювати узагальнюючі показники;
- будувати статистичні таблиці, графіки,
- виявляти закономірності та тенденції розвитку досліджуваних явищ.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. *Методологічні засади статистики. Статистичне спостереження*

Тема 1. Методологічні засади статистики. Організація статистики в Україні

Становлення статистики як науки. Предмет статистики. Основні поняття і категорії статистичної науки.

Статистична сукупність. Одиниця сукупності та її ознаки. Закон великих чисел і статистичні закономірності. Метод статистики та статистична методологія. Узагальнюючі статистичні характеристики.

Галузі статистичної науки. Завдання статистики в сучасних умовах та її організація в Україні. Права і обов'язки органів державної статистики. Порядок і умови доступу до статистичної інформації. Міжнародні статистичні організації.

Тема 2. Статистичне спостереження. Вибіркове спостереження

Суть, джерела та організаційні форми статистичного спостереження. Види статистичного спостереження відносно часу реєстрації фактів та повноти охоплення одиниць сукупності. Способи отримання даних. План статистичного спостереження. Мета спостереження. Об'єкт та одиниця спостереження. Програма спостереження. Статистичні формуляри та принципи їх розробки.

Суть і переваги вибіркового спостереження. Генеральна і вибірка сукупності. Помилки вибіркового спостереження. Обчислення помилок вибірки та визначення меж інтервалу для середньої величини і частки. Середня та гранична помилки вибірки та їх економічний зміст.

Визначення необхідного обсягу вибірки. Види вибірки і способи відбору, що забезпечують репрезентативність. Власне-випадкова вибірка, механічна, типова, серійна, комбінована вибірки.

Способи поширення результатів вибіркового спостереження на генеральну сукупність. Практика застосування вибіркового спостереження в соціально-економічному аналізі

Тема 3. Статистичне спостереження. Первинний облік та звітність

Організаційні питання плану статистичного спостереження. Органи державної статистики. Підготовчі роботи. Засоби забезпечення точності спостереження.

Первинний облік та звітність. Види звітності. Основні форми статистичної звітності підприємств торгівлі та ресторанного господарства. Реквізити «Звіту про товарооборот» Форма № 1 - торг. Спеціальні статистичні спостереження. Помилки спостереження. Контроль даних спостереження.

Змістовий модуль 2. *Зведення та групування статистичних даних*

Тема 4. Зведення та групування статистичних даних

Суть і завдання статистичного зведення. Особливості зведення матеріалів звітності і спеціально організованого спостереження. Групування як основа наукової обробки даних. Завдання групування та їх значення у статистичному дослідженні. Групувальні ознаки та їх вибір. Типологічні, структурні, аналітичні групування. Прості та комбінаційні групування. Визначення кількості груп та розміру інтервалів групування. Основні правила вибору

групувальної ознаки.

Засоби графічного зображення статистичної інформації. Поняття про статистичний графік та його елементи. Класифікація статистичних графіків.

Статистичні таблиці, їх види. Правила побудови. Аналіз таблиць. Розробка макетів таблиць. Статистичні таблиці у вивченні оптової та роздрібної торгівлі.

Тема 5. Зведення та групування статистичних даних. Класифікатори статистики

Класифікація ознак та інтервалів групування. Метод вторинного групування. Найважливіші групування і класифікації, що застосовуються в статистиці.

Основні класифікатори України. Класифікатор видів економічної діяльності (КВЕД), Товарна номенклатура зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД), Класифікатор форм власності (КФВ), Класифікатор основних фондів (КОФ), Єдиний державний реєстр підприємств і організацій України (ЄДРПОУ) та інші.

Змістовий модуль 3. Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування

Тема 6. Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування. Абсолютні та відносні величини

Суть і види узагальнюючих статистичних показників. Принципи побудови узагальнюючих статистичних показників. Огляд основних джерел статистичної інформації та їх загальна характеристика.

Абсолютні статистичні величини, їх види та одиниці виміру. Відносні величини. Види відносних величин, техніка їх обчислення та форми виразу. Відносні величини динаміки, планового завдання та виконання плану. Базисні та ланцюгові відносні величини. Взаємозв'язок між окремими видами відносних величин.

Тема 7. Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування. Середні величини

Суть і умови використання середніх величин. Види середніх величин. Середня арифметична та умови її застосування. Властивості середньої арифметичної та техніка її обчислення. Середня гармонічна і техніка її обчислення. Середня квадратична та умови її застосування. Середня геометрична та середня хронологічна. Умови використання і техніка обчислення.

Особливості обчислення середніх з відносних величин. Мода і медіана в статистиці. Обчислення моди і медіани в інтервальному ряді розподілу.

Поняття ряду розподілу та його елементи. Види рядів розподілу. Форми рядів розподілу: симетричні та асиметричні ряди. Основні характеристики ряду розподілу: середня, мода, медіана, квартилі, децилі.

Суть варіації, необхідність її статистичного вивчення. Показники варіації, техніка їх обчислення та економічний зміст. Розмах варіації, середнє лінійне відхилення, середній квадрат відхилення (дисперсія) та середнє квадратичне відхилення, коефіцієнт варіації.

Методи обчислення дисперсії. Аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів.

Змістовий модуль 4. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків

Тема 8. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків

Взаємозв'язок показників і виявлення залежностей між ними. Непараметричні методи зв'язку. Кореляційно-регресійні методи. Прямі й обернені, прямолінійні та криволінійні зв'язки. Рівняння регресії як форма аналітичного виразу статистичного зв'язку соціально-економічних явищ.

Тема 9. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків. Обчислення параметрів рівняння регресії

Обчислення параметрів рівняння регресії. Визначення щільності зв'язку між

показниками. Лінійний коефіцієнт кореляції. Коефіцієнт детермінації, індекс кореляції. Множинна і часткова кореляції, критерії істотності зв'язку між факторами.

Змістовий модуль 5. Аналіз тенденцій розвитку

Тема 10. Аналіз тенденцій розвитку

Динамічний ряд як база аналізу й прогнозування соціально-економічного розвитку. Види рядів динаміки. Статистичні характеристики динамічних рядів і їх взаємозв'язок: абсолютний приріст, темпи зростання, темпи приросту, абсолютне значення одного процента приросту.

Тема 11. Аналіз тенденцій розвитку. Методи обчислення середнього рівня динамічного ряду

Способи обробки рядів динаміки з метою виявлення основної тенденції розвитку: укрупнення інтервалів, спосіб рухомих середніх, приведення рядів до однієї основи, змикання рядів динаміки, вимірювання сезонних коливань.

Методи обчислення середнього рівня динамічного ряду. Економічна суть та техніка розрахунку середніх значень основних характеристик рядів динаміки. Середня геометрична, техніка її обчислення та випадки застосування. Середня хронологічна, техніка обчислення та випадки застосування.

Прогнозування на основі рядів динаміки. Інтерполяція та екстраполяція в статистиці, аналітичне вирівнювання.

Тема 12. Індексний метод аналізу

Суть індексів та їх роль у статистико-економічному аналізі. Класифікація індексів. Методологічні принципи побудови індексів. Базисні й ланцюгові індекси.

Індекси агрегатної форми. Індекс товарообороту, цін та фізичного обсягу товарообороту. Економічний зміст індексів. Система взаємопоеднаних індексів і визначення впливів окремих факторів.

Індекси із змінними і постійними вагами. Середньозважені індекси. Розкладання загального абсолютного приросту за факторами.

Аналіз динаміки середнього рівня інтенсивного показника. Індекси структурних зрушень.

Індекси Фішера, Ласпейреса і Пааше. Індекс споживчих цін.

Інфляція та методи її виміру. Індекси-дефлятори.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Методологічні засади статистики. Статистичне спостереження										
Тема 1. Методологічні засади статистики. Організація статистики в Україні	9	2	2	-	5	11		-	-	11
Тема 2. Статистичне спостереження. Вибіркове спостереження	9	2	2	-	5	11	1	-	-	10
Тема 3. Статистичне спостереження. Первинний облік та звітність	9	2	2	-	5	12		-	-	11
Разом за змістовим модулем 1	27	6	6	-	15	33	1	-	-	32
Змістовий модуль 2. Зведення та групування статистичних даних										
Тема 4. Зведення та групування статистичних даних	13	2	2	-	9	11			-	10
Тема 5. Зведення та групування статистичних даних. Класифікатори статистики	14	2	2	-	10	11	1	1	-	10
Разом за змістовим модулем 2	27	4	4	-	19	22	1	1	-	20
Змістовий модуль 3. Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування										
Тема 6. Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування. Абсолютні та відносні величини	13	2	2	-	9	12				11
Тема 7. Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування. Середні величини. Ряди розподілу та їх аналіз	14	2	2	-	10	12	1	1	-	11
Разом за змістовим модулем 3	27	4	4	-	19	24	1	1	-	22
Змістовий модуль 4. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків										
Тема 8. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків	13	2	2	-	9	11			-	11
Тема 9. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків. Обчислення параметрів рівняння регресії	14	2	2	-	10	11				11
Разом за змістовим модулем 4	27	4	4	-	19	22			-	22
Змістовий модуль 5. Аналіз тенденцій розвитку										
Тема 10. Аналіз тенденцій розвитку	9	2	2	-	5	12		1		11
Тема 11. Аналіз тенденцій розвитку. Методи обчислення середнього рівня динамічного ряду	9	2	2	-	5	11	1	-		10
Тема 12. Індексний метод аналізу	9	2	2	-	5	12	-	1		10
Разом за змістовим модулем 5	27	6	6	-	15	34	1	2	-	31
Усього годин з дисципліни	135	24	24	-	87	135	4	4	-	127

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Методологічні засади статистики. Статистичне спостереження		
1	<p>Тема 1. <i>Методологічні засади статистики. Організація статистики в Україні</i></p> <p>1.1. Предмет статистики. 1.2. Основні поняття і категорії статистичної науки. 1.3. Метод статистики та статистична методологія. 1.4. Галузі статистичної науки.</p>	2
2	<p>Тема 2. <i>Статистичне спостереження. Вибіркове спостереження</i></p> <p>2.1. Суть статистичного спостереження та вимоги до нього. 2.2. Програма статистичного спостереження. 2.3. Суть і переваги вибіркового спостереження. 2.4. Види вибірки і способи відбору. 2.5. Помилки вибіркового спостереження.</p>	2
3	<p>Тема 3. <i>Статистичне спостереження. Первинний облік та звітність</i></p> <p>3.1. Організаційне забезпечення статистичного спостереження. 3.2. Первинний облік та звітність. 3.3. Спеціальні статистичні спостереження. 3.4. Помилки та контроль даних спостереження..</p>	2
Змістовий модуль 2. Зведення та групування статистичних даних		
4	<p>Тема 4. <i>Зведення та групування статистичних даних</i></p> <p>4.1. Суть і завдання статистичного зведення. 4.2. Групування статистичних даних. 4.3. Засоби графічного зображення статистичної інформації. 4.4. Класифікація статистичних графіків. 4.5. Статистичні таблиці: види та правила побудови. 4.6. Розробка макетів таблиць.</p>	2
5	<p>Тема 5. <i>Зведення та групування статистичних даних. Класифікатори статистики</i></p> <p>5.1. Класифікації в економічній практиці. 5.2. Основні національні та міжнародні статистичні класифікатори і класифікації. 5.3. Товарна номенклатура зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД). 5.4. Класифікатор видів економічної діяльності (КВЕД). 5.5. Класифікатор основних фондів (КОФ). 5.6. Єдиний державний реєстр підприємств і організацій України (ЄДРПОУ)</p>	2
Змістовий модуль 3. Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування		
6	<p>Тема 6. <i>Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування. Абсолютні та відносні величини</i></p> <p>6.1. Узагальнюючі статистичні показники. 6.2. Абсолютні статистичні величини, їх види. 6.3. Відносні величини: види, техніка обчислення.</p>	2
7	<p>Тема 7. <i>Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування. Середні величини. Ряди розподілу та їх аналіз</i></p> <p>7.1. Суть і умови використання середніх величин. 7.2. Види середніх величин та способи їх розрахунку.</p>	2

	7.3. Особливості обчислення середніх з відносних величин. 7.4. Ряд розподілу: поняття, його елементи та види 7.5. Показники варіації, техніка їх обчислення та економічний зміст.	
Змістовий модуль 4. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків		
8	Тема 8. <i>Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків</i> 8.1. Взаємозв'язок показників і виявлення залежностей між ними. 8.2. Регресійний аналіз. 8.3. Кореляційний аналіз	2
9	Тема 8. <i>Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків.</i> <i>Обчислення параметрів рівняння регресії</i> 9.1. Обчислення параметрів рівняння регресії. 9.2. Визначення щільності зв'язку між показниками. 9.3. Лінійний коефіцієнт кореляції.	2
Змістовий модуль 5. Аналіз тенденцій розвитку		
10	Тема 10. <i>Аналіз тенденцій розвитку</i> 10.1. Суть і складові елементи динамічного ряду. 10.2. Види рядів динаміки. 10.3. Статистичні характеристики динамічних рядів і їх взаємозв'язок.	2
11	Тема 11. <i>Аналіз тенденцій розвитку. Методи обчислення середнього рівня динамічного ряду</i> 11.1. Характеристика основної тенденції розвитку. 11.2. Оцінка коливань та сталості динаміки. 11.3. Прогнозування на основі рядів динаміки	2
12	Тема 12. <i>Індексний метод аналізу</i> 12.1. Суть індексів та їх роль у статистико-економічному аналізі. 12.2. Класифікація індексів. 12.3. Принципи побудови індексів. 12.4. Індеси агрегатної форми. 12.5. Середньозважені індекси.	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Методологічні засади статистики. Статистичне спостереження		
1	Тема 1. <i>Методологічні засади статистики. Організація статистики в Україні</i> 1.1. Становлення статистики як науки. 1.2. Організація статистики в Україні. 1.3. Основні поняття і категорії статистичної науки. 1.4. Права і обов'язки органів державної статистики 1.5. Міжнародні статистичні організації.	2
2	Тема 3. <i>Статистичне спостереження. Вибіркове спостереження</i> 2.1. Суть статистичного спостереження та вимоги до нього. 2.2. Програмне забезпечення статистичного спостереження. 2.3. Методологічне забезпечення статистичного спостереження 2.4. Вибіркове спостереження: суть, переваги вибіркового спостереження та різновиди вибірок 2.5. Визначення обсягу вибірки і способи поширення результатів вибіркового спостереження на генеральну сукупність.	2
3	Тема 3. <i>Статистичне спостереження. Первинний облік та звітність</i>	2

	<p>3.1. Організаційне забезпечення статистичного спостереження.</p> <p>3.2. Первинний облік та звітність.</p> <p>3.3. Помилки спостереження.</p> <p>3.4. Контроль даних спостереження.</p>	
Змістовий модуль 2. Зведення та групування статистичних даних		
4	<p>Тема 4. <i>Зведення та групування статистичних даних</i></p> <p>4.1. Суть і завдання статистичного зведення.</p> <p>4.2. Групування статистичних даних.</p> <p>4.3. Статистичні таблиці.</p> <p>4.4. Статистичні графіки.</p>	2
5	<p>Тема 5. <i>Зведення та групування статистичних даних.</i></p> <p><i>Класифікатори статистики</i></p> <p>5.1. Класифікації в економічній практиці.</p> <p>5.2. Основні національні та міжнародні статистичні класифікатори і класифікації.</p> <p>5.3. Товарна номенклатура зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД).</p> <p>5.4. Класифікатор видів економічної діяльності (КВЕД).</p> <p>5.5. Класифікатор основних фондів (КОФ).</p> <p>5.6. Єдиний державний реєстр підприємств і організацій України (ЄДРПОУ)</p>	2
Змістовий модуль 3. Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування		
6	<p>Тема 6. <i>Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування. Абсолютні та відносні величини</i></p> <p>6.1. Узагальнюючі статистичні показники.</p> <p>6.2. Абсолютні статистичні величини, їх види.</p> <p>6.3. Відносні величини: види, техніка обчислення.</p> <p>6.4. Взаємозв'язок між окремими видами відносних величин.</p>	2
7	<p>Тема 7. <i>Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування. Середні величини. Ряди розподілу та їх аналіз</i></p> <p>7.1. Середні величини: суть, умови використання, види та способи їх розрахунку.</p> <p>7.2. Особливості обчислення середніх з відносних величин.</p> <p>7.3. Ряд розподілу: його елементи та види</p> <p>7.4. Основні характеристики ряду розподілу: середня, мода, медіана, квартилі, децилі</p> <p>7.5. Показники варіації, техніка їх обчислення та економічний зміст.</p>	2
Змістовий модуль 4. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків		
8	<p>Тема 8. <i>Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків</i></p> <p>8.1. Взаємозв'язок показників і виявлення залежностей між ними.</p> <p>8.2. Регресійний аналіз.</p> <p>8.3. Кореляційний аналіз</p>	2
9	<p>Тема 9 <i>Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків.</i></p> <p><i>Обчислення параметрів рівняння регресії</i></p> <p>9.1. Обчислення параметрів рівняння регресії.</p> <p>9.2. Визначення щільності зв'язку між показниками.</p> <p>9.3. Лінійний коефіцієнт кореляції.</p>	2
Змістовий модуль 5. Аналіз тенденцій розвитку		
10	<p>Тема 10. <i>Аналіз тенденцій розвитку</i></p> <p>10.1. Суть і складові елементи динамічного ряду.</p> <p>10.2. Види рядів динаміки.</p>	2

	10.3. Статистичні характеристики динамічних рядів і їх взаємозв'язок.	
11	Тема 11. Аналіз тенденцій розвитку. Методи обчислення середнього рівня динамічного ряду 11.1. Характеристика основної тенденції розвитку. 11.2. Оцінка коливань та сталості динаміки. 11.3. Прогнозування на основі рядів динаміки.	2
12	Тема 12. Індексний метод аналізу 12.1. Суть індексів та їх роль у статистико-економічному аналізі. 12.2. Класифікація індексів. 12.3. Принципи побудови індексів. 12.4. Індеси агрегатної форми. 12.5. Середньозважені індекси.	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Методологічні засади статистики. Статистичне спостереження		
1	Тема 1. <i>Методологічні засади статистики. Організація статистики в Україні</i> 1.1. Розкрийте сутність закону великих чисел 1.2. Основні та другорядні ознаки 1.3. Науково-дослідний інститут статистики. 1.4. ЮНЕСКО. 1.5. Міжнародна організація праці. 1.6. Міжнародний валютний фонд 1.7. Статистичне управління Європейських Співтовариств. 1.8. Статистичний комітет Співтовариства незалежних держав. 1.9. Статистичне бюро Секретаріату ООН. 1.10. Статистична комісія ООН.	5
2	Тема 2. <i>Статистичне спостереження. Вибіркове спостереження</i> 2.1 Інструментарій спостереження. 2.2. Принципи та правила проведення статистичного спостереження. 2.3. Документальне спостереження. 2.4. Опитування: самореєстрація, кореспондентське, експедиційне. 2.5. Безпосередній облік фактів.. 2.6. Механічна вибірка та її різновиди 2.7. Районована вибірка. 2.8. Суть типової вибірки як різновиду районованої. 2.9. Серійна вибірка: суть, види 2.10. Гранична та стандартна похибка.	5
3	Тема 3. <i>Статистичне спостереження. Первинний облік та звітність</i> 3.1. Форми статистичної звітності підприємств торгівлі. 3.2. Форми статистичної звітності ресторанного господарства. 3.3. Форми статистичної звітності авіаційних підприємств. 3.4. Форми статистичної звітності туристичних підприємств 3.5. Форми статистичної звітності підприємств зовнішньоекономічної діяльності. 3.6. Спеціальні статистичні спостереження. 3.7. Статистичний реєстр. 3.8. Облік.	5

	3.9. Помилки статистичного спостереження. 3.10. Переписи.	
Змістовий модуль 2. Зведення та групування статистичних даних		
4	Тема 4. <i>Зведення та групування статистичних даних</i> 4.1 Просте групування. 4.2. Комбінаційне групування. 4.3.Визначення кількості груп. 4.4. Принципи визначення розміру інтервалів. 4.5. Правила побудови статистичних таблиць. 4.6. Види статистичних таблиць та їх застосування. 4.7. Правила побудови статистичних графіків. 4.8. Охарактеризуйте види діаграм і в яких випадках вони використовуються. 4.9. Картограма. 4.10. Картодіаграма.	9
5	Тема 5. <i>Зведення та групування статистичних даних.</i> <i>Класифікатори статистики</i> 5.1. Класифікатор форм власності. 5.2. Класифікація видів науково-технічної діяльності. 5.3 Класифікація організаційно-правових форм господарювання. 5.4. Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України 5.5 Міжнародна стандартна галузева класифікація всіх видів економічної діяльності ООН (International Standard Industrial Classification of all economic activities- <i>ISIC</i> , Rev. 3) 5.6. Класифікація основної продукції ООН (<i>Central Product Classification — CPC</i>) 5.7. Гармонізована система опису та кодування товарів ООН (<i>Harmonized Commodity Description and Coding System — HS</i>) 5.8. Міжнародна стандартна торговельна класифікація ООН (<i>Standard Industrial Trade Classification — SITC</i> , Rev. 3) 5.9. Статистична класифікація економічної діяльності в Європейському Співтоваристві (<i>Statistical Classification of Economic Activities in the European Community — NACE</i> , Rev.1) 5.10. Класифікатор видів продукції Європейського Союзу (<i>PRODCOM</i>)	10
Змістовий модуль 3. Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування		
6	Тема 6. <i>Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування. Абсолютні та відносні величини</i> 6.1. Форми вираження абсолютних величин 6.2. Проміле 6.3. Продециміле 6.4.Просантиміле 6.5. Однойменні відносні величини . 6.6. Різнойменні відносні величини. 6.7. Відносна величина інтенсивності. 6.8. Відносна величина диференціації. 6.9. Відносна величина структури 6.10. Відносна величина координації.	9
7	Тема 7. <i>Узагальнюючі статистичні показники та загальні принципи їх застосування. Середні величини. Ряди розподілу та їх аналіз</i> 7.1. Степеневі та структурні середні	10

	<p>7.2. Мода в атрибутивному та дискретному рядах розподілу.</p> <p>7.3. Медіана в атрибутивному та дискретному рядах розподілу.</p> <p>7.4. Середня геометрична та квадратична.</p> <p>7.5. Середня хронологічна та гармонічна.</p> <p>7.6. Закономірність розподілу.</p> <p>7.7. Співвідноситься середня з іншими характеристиками центра розподілу.</p> <p>7.8. Концентрація та диференціація розподілу.</p> <p>7.9. Подібність розподілів.</p> <p>7.10. Середня з групової дисперсії. Міжгрупова дисперсія.</p>	
Змістовий модуль 4. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків		
8	<p>Тема 8. <i>Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків</i></p> <p>8.1. Основоположник теорії кореляції..</p> <p>8.2. Емпірична лінія регресії.</p> <p>8.3. Теоретична лінія регресії</p> <p>8.4. Умови використання теорії кореляції.</p> <p>8.5. Рівняння регресії парні.</p> <p>8.6. Рівняння регресії множинні.</p> <p>8.7. Метод найменших квадратів.</p> <p>8.8. Структура і вид лінійної залежності парної регресії.</p> <p>8.9. Структура і вид лінійної залежності параболічної регресії.</p> <p>8.10. Структура і вид лінійної залежності гіперболічної регресії.</p>	9
9	<p>Тема 9. <i>Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків. Обчислення параметрів рівняння регресії</i></p> <p>9.1. F- Критерій Фішера</p> <p>9.2. t- критерій Стюдента.</p> <p>9.3. Ступінь вільності у критеріях оцінки значимості</p> <p>9.4. Коефіцієнт еластичності.</p> <p>9.5. Індекс кореляції.</p> <p>9.6. Рангова кореляція.</p> <p>9.7. Коефіцієнт взаємної спряженості Чупрова і Крамера.</p> <p>9.8. Коефіцієнтом контингенції</p> <p>9.9. Відношення шансів</p> <p>9.10. Коефіцієнт кореляції Пірсона</p>	10
Змістовий модуль 5. Аналіз тенденцій розвитку		
10	<p>Тема 10. <i>Аналіз тенденцій розвитку</i></p> <p>10.1. Моментний динамічний ряд.</p> <p>10.2. Інтервальний динамічний ряд.</p> <p>10.3. Динамічність соціально-економічних явищ</p> <p>10.4. Інерційність соціально-економічних явищ.</p> <p>10.5. Інтенсивність динаміки.</p> <p>10.6. Поясніть взаємозв'язок абсолютного приросту і темпу приросту. Доведіть, що абсолютне значення одного процента приросту становить соту частину рівня, узятого за базу порівняння.</p> <p>10.7. Темп зростання</p> <p>10.8. Темп приросту</p> <p>10.9. Коефіцієнт прискорення</p> <p>10.10. Коефіцієнт випередження</p>	5
11	<p>Тема 11. <i>Аналіз тенденцій розвитку. Методи обчислення середнього рівня динамічного ряду</i></p> <p>11.1. Середня арифметична зважена.</p> <p>11.2. Середня хронологічна.</p> <p>11.3. Середній абсолютний приріст.</p>	5

	11.4. Середній темп зростання. 11.5. Середній темп приросту. 11.6. Вирівнювання динамічного ряду за рівнем прямої лінії. 11.7. Вирівнювання динамічного ряду за рівнем квадратичної параболи. 11.8. Вирівнювання за ступеневою функцією 11.9. Інтерполяція та екстраполяція. 11.10. Методи визначення сезонних коливань..	
12	Тема 12. <i>Індексний метод аналізу</i> 12.1. Синтетичні та аналітичні властивості індексів. 12.2. Кількісні та якісні індекси. 12.3. Класифікація індексів за: періодом, видом ваги, формою побудови, мірою охоплення, базою порівняння, видом об'єкту. 12.4. Ланцюгові індекси з постійними та змінними вагами. 12.5. Базисні індекси з постійними та змінними вагами. 12.6. Агрегатний індекс продуктивності праці та витрат робочого часу. 12.7. Агрегатний індекс вартості товару (товарообороту). 12.8. Агрегатний індекс загальної собівартості. 12.9. Агрегатний індекс собівартості продукції 12.10. Інфляція та методи її виміру.	5

8. Методи навчання

При вивченні курсу використовуються наступні методи навчання:

9.1. Аудиторні методи навчання:

9.1.1. Лекційні:

◆ конспектування лекцій;

9.1.2. Практичні:

◆ діагностування якості навчальної діяльності:

• за *груповими завданнями самостійної підготовки*:

- засвоєння знань лекційного матеріалу (експрес-контроль);

- опрацювання питань самостійної підготовки;

• за *індивідуальними завданнями самостійної підготовки (виконання домашньої контрольної роботи)*:

- аналіз ключових понять термінологічного словника з курсу;

- виконання індивідуальних завдань;

- реферування наукових статей з проблематики курсу;

- підготовка наукових робіт;

◆ проведення контрольних заходів (поточний, модульний, підсумковий контроль):

- діагностичне тестування;

- письмове опитування;

- розв'язання типових задач/ситуаційних вправ;

- рішення творчих завдань (нестандартних задач/ситуаційних вправ).

◆ поточне консультування з проблематики курсу.

9.2. Методи самостійної підготовки:

◆ опрацювання матеріалів з підготовки до лекційних занять;

◆ вивчення (опрацювання та конспектування) теоретичного навчального матеріалу для самостійної підготовки;

◆ аналіз ключових понять термінологічного словника з курсу;

◆ виконання індивідуальних завдань (аналітичних записок, оглядів, повідомлень, анотацій, аналізів, тематичних рефератів, розробка схем, моделей, структур тощо);

◆ участь в діяльності наукових гуртків і проблемних науково-дослідних груп профільного спрямування;

◆ участь у проведенні науково-дослідних робіт з проблематики курсу;

- ◆ реферування наукових статей з проблематики курсу;
- ◆ підготовка наукових робіт (доповідей, тез доповідей на конференцію, наукових статей, робіт на конкурс тощо);
- ◆ участь у науково-практичних конференціях, олімпіадах, конкурсах тощо.
- ◆ виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань/навчальних проєктів;
- ◆ опрацювання матеріалів з підготовки до проведення контрольних робіт:
 - тестових завдань;
 - контрольних питань;
 - типових задач/ ситуаційних вправ;
 - творчих завдань (нестандартних задач/ситуаційних вправ).

9. Методи контролю

10.1. Контроль успішності та якості навчання здійснюється за допомогою рейтингової системи оцінювання, яка передбачає наступні контрольні заходи:

- поточний контроль (за темами);
- модульний (рубіжний) контроль (за модулями – одним чи кількома змістовними модулями (2 модульних контролі з дисципліни);
- підсумковий (семестровий) контроль (за навчальним курсом).

◆ Навчальні досягнення курсанта оцінюються за 100-бальною шкалою успішності на основі рівномірного розподілу балів за видами виконуваних робіт згідно зі структурою залікових модулів навчальної діяльності за змістовними модулями курсу – модульно-заліковим планом (11а – для денної форми навчання, 11б – для заочної форми навчання).

10.2. Поточний контроль успішності навчання (за темами) здійснюється за всіма елементами залікових модулів (видами навчальної роботи), проводиться на практичних заняттях з відповідних тем дисципліни і передбачає виконання поточної контрольної роботи і діагностування якості навчальної діяльності за видами самостійної підготовки: контроль засвоєння знань за лекційним модулем і модулем самостійної роботи та перевірку домашньої індивідуально-творчої контрольної роботи за індивідуальним і науковим модулями навчальної діяльності курсанта.

◆ **Поточна оцінка успішності навчання** (за темами) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для поточного контролю успішності (поточної контрольної роботи) – 40 балів і результатів діагностування якості самостійної підготовки – 60 балів (контроль знань за темою – 20 балів і домашня індивідуально-творча контрольна робота – 40 балів).

◆ Оцінка успішності навчання за змістовими модулями визначається за 100-бальною шкалою як середня поточних оцінок успішності навчання за темами, які складають даний змістовий модуль.

◆ Акумуляована модульна оцінка успішності навчання (бальна оцінка за модуль, за яким проводиться модульний контроль) визначається за 100-бальною шкалою як середня оцінок успішності навчання за змістовими модулями, які складають даний модуль/середня поточних оцінок успішності навчання за темами модуля.

◆ У випадку, якщо акумуляована модульна оцінка успішності навчання складає не менше 60% (60 балів), відповідний модуль за бажанням курсанта може бути зарахований автоматично, без проведення модульного контролю. В іншому випадку проводиться модульний контроль.

10.3. Модульний контроль успішності навчання (за модулями) проводиться на спеціально визначених практичних заняттях і передбачає проведення модульної контрольної роботи з урахуванням акумуляованої модульної оцінки успішності навчання.

◆ Контрольна модульна оцінка успішності навчання (за результатами проведення модульного контролю) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для модульного контролю – 40 балів і 60% акумуляованої модульної оцінки успішності навчання – 60 балів.

◆ Залікова *модульна оцінка успішності навчання* (за модулями) визначається за 100-бальною шкалою як краща (з більшою кількістю балів) з акумульованої чи контрольної модульних оцінок успішності навчання.

◆ Акумульована підсумкова оцінка успішності навчання (з курсу) визначається за 100-бальною шкалою як середня залікових модульних оцінок успішності навчання (за модулями).

◆ У випадку, якщо акумульована підсумкова оцінка успішності навчання складає не менше 60% (60 балів), заліковий кредит з курсу за бажанням курсанта може бути зарахований автоматично. В іншому випадку проводиться підсумковий контроль.

10.4. Підсумковий контроль успішності навчання (за курсом) проводиться на спеціально визначених практичних заняттях або організується іншим чином і передбачає проведення підсумкової контрольної роботи з урахуванням акумульованої підсумкової оцінки успішності навчання.

◆ Контрольна підсумкова оцінка успішності навчання (за результатами проведення підсумкового контролю) визначається за 100-бальною шкалою як сума балів за виконання контрольних завдань для підсумкового контролю – 40 балів і 60% акумульованої підсумкової оцінки успішності навчання – 60 балів.

◆ Залікова *підсумкова оцінка успішності навчання* визначається за 100-бальною шкалою як краща (з більшою кількістю балів) з акумульованої чи контрольної підсумкових оцінок успішності навчання.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

10а) денна форма навчання

Змістові модулі (ЗМ)		Теми		Залікові модулі (ЗкМ) за видами робіт та розподіл балів, що присвоюються курсантам									Сума балів за видами за темами, модулями та загальнонавчальною діяльністю курсанта	
				Аудиторна робота				Самостійна підготовка (СРС)						
				ЗкМ1		ЗкМ2		ЗкМ3		ЗкМ4		ЗкМ5		
				Лекційні заняття		Практичні заняття		Самостійна робота		Індивідуальна робота		Наукова робота		
				Експрес-контроль знань лекційного матеріалу		Почотне діагностичне тестування		Почотне письмове опитування		Розв'язання типових задач/ситуаційних вправ		Опрацювання питань самостійної підготовки		Виконання творчих завдань (задач/вправ)
Модуль 1														
ЗМ1	Т1	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100		
	Т2	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100		
	Т3	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100		
ЗМ2	Т4	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100		
	Т5	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100		
	Т6	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100		
ЗМ3	Т7	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100		
	Т8	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100		
	Т9	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100		
ЗМ4	Т10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100		
	Т11	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100		
	Т12	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100		
	Т13	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100		
Всього (загальна середня к-ть балів)		10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100		
Підсумковий контроль														

10б) заочна форма навчання

		Залікові модулі (ЗкМ) за видами робіт та розподіл балів, що присвоюються слухачам	
--	--	---	--

Модулі	Змістові модулі, теми	Аудиторна робота		Самостійна підготовка (СПС)				Сума балів за видами навчальної діяльності слухача заочної форми навчання
		ЗкМ1	ЗкМ2	ЗкМ3, ЗкМ4, ЗкМ5				
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Виконання модульної контрольної роботи				
				Письмове опитування	Діагностичне тестування	Розв'язання типових задач/ситуаційних вправ	Виконання творчих завдань (задач/вправ)	
1	1, 2 (1-6)	5	5	10	10	10	10	50
2	3, 4 (7-13)	5	5	10	10	10	10	50
Всього балів		10	10	20	20	20	20	100
Підсумковий контроль								

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
68 - 74	D	задовільно	
60 - 67	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

11.1. Опорний конспект лекцій та матеріали для самостійної підготовки з дисципліни.

11.2. Друкований та інтерактивний (електронний) комплекси навчально-методичного забезпечення дисципліни, які містять навчальну і робочу програми дисципліни, завдання для експрес-контролю якості засвоєння знань, термінологічний словник ключових понять з курсу, перелік індивідуальних завдань, тематику навчальних науково-дослідних проектів та комплекти контрольних питань, тестових завдань, типових задач і творчих завдань з дисципліни.

11.3. Комп'ютерні програми:

- текстовий процесор MS Word;
- табличний процесор MS Excel;
- пакет демонстраційної графіки MS Power Point;
- Web-браузери Internet Explorer, Mozilla Firefox, Opera;
- універсальна система перевірки знань "Конструктор тестів".

12. Рекомендована література

Базова

12.1. Нормативно-правова література

12.1.1. Загальнодержавні нормативно-правові акти

1. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 р. № 1577-12 // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – №49. – Ст. 682. – (Редакція від 18.12.2011 р.).
2. Про державну статистику : Закон України від 17.09.1992 № 2614-XII // Відом. Верховної Ради України. - К., 2000. - №43.
3. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-12 // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377. – (Редакція від 03.08.2012 р.).
4. Про інформацію : Закон України. - К., 1992. // Голос України. - 1992. -13 листоп.
5. Про підприємництво : Закон України від 07.02.1991 р. № 698-12 // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 14. – Ст. 168. – (Редакція від 21.07.2012 р.).
6. Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21.06.2012 р. № 5007-6 // Голос України. – 02.08.2012. – № 140.
7. Державний класифікатор продукції та послуг : ДК 016-97 : затв. наказом Держстандарту України від 30.12.1997 р. № 822 (із змінами і доповненнями). – [Чинний від 1999-01-01]. – К. : Держстандарт України, 1997. – 1556 с.
8. Класифікація видів економічної діяльності : ДК 009:2010 : затв. наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 р. № 457. – [Чинний від 2012-01-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2011. – 56 с.
9. Класифікація послуг зовнішньоекономічної діяльності : ДК 012-97 : затв. наказом Держстандарту України від 02.06.1997 р. № 324. – [Чинний від 1997-10-01]. – К. : Держстандарт України, 1997. – 1234 с.

12.1.2. Нормативно-правові акти в авіаційній галузі

12.1.2.1. Міжнародні авіаційні нормативно-правові акти

10. Прогноз розвитку воздушного транспорта до 2015 года / Cir. ICAO 304-AT/127. – Канада, Монреаль : ICAO, 2004. – 96 с.

12.1.2.2. Національні авіаційні нормативно-правові акти

11. Про транспорт : Закон України від 10.11.1994 р. № 232/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 51. – Ст. 446. – (Редакція від 17.11.2010 р.).
12. Повітряний кодекс України : введ. в дію Постановою ВР від 19.05.2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48–49. – Ст. 536.

12.2. Базова навчально-методична література

Бек В.Л. Теорія статистики : навч. посіб. / В.Л. Бек. - К., ЦУЛ. - 288 с.

14. Елисеєва И.И. Общая теория статистики : учебник / И.И. Елисеєва, М.М. Юзбашев. - М. : Финансы и статистика, 2004. - 544 с.

15. Єріна А.М. Організація вибіркового спостереження : навч. посіб. / А.М. Єріна. - К. : КНЕУ, 2004.-127 с.

16. Єріна А.М. Теорія статистики : практикум / А.М. Єріна, З.О. Папьян - К. : Знання,

2004. -256 с.

17. Захожай В.Б. Статистика : підручник / В.Б. Захожай, І.І. Попов. - К. : МАУП, 2006. -536 с.

18. Коба В.Г. Економіка транспорту : навч. пос. / В.Г. Коба. – К. : КДАВТ, КМУЦА, 2005. – 254 с.

19. Опря А.Т. Статистика : навч. посіб. / А.Т. Опря. - К. : Центр навч. л-ри, 2005. - 472 с.

20. Парфенцева Н.О. Міжнародні статистичні класифікації в Україні: Впровадження й використання / Н.О. Парфенцева. - К.: Основи, 2000. - 351 с.

21. Попов І.І. Теорія статистики. Практикум : навч. посіб. /І.І. Попов. - К. : КНТЕУ, 2006. -290 с.

22. Сигел Э. Практическая бизнес-статистика : пер. с англ. / Э. Сигел. - М. : Вильямс, 2002. -1021 с.

23. Статистика : підручник / С.С. Герасименко, А.В. Головач та ін. - К. : КНЕУ, 2000. -468 с.

24. Статистика: структурно-логічні схеми та задачі: навч. посіб. - КНЕУ, 2007. - 304 с

25. Статистика : учеб. пособие / под ред. М.Р. Ефимовой. - М. : ИНФРА-М., 2002.

26. Тарасенко І.О. Статистика : навч. посіб. /І.О. Тарасенко. - К. : Центр навч. л-ри, 2006. -344 с.

27. Теорія статистики : навч. посіб. / П.Г. Вашків, П.І. Пастер, В.П. Сторожук та ін. - К. :Либідь, 2001.-320 с

Допоміжна

12.3. Допоміжна навчально-методична література

28. Коломойцев В.Е. Універсальний словник економічних термінів / В.Е. Коломойцев. – К. : Молодь, 2003. – 384 с.

12.4. Статті у фахових наукових виданнях

29. Бугайко Д.О. Тенденції розвитку ринку авіаційних перевезень України / Д.О. Бугайко, О.Л. Рибалко // Економіка, підприємництво та менеджмент. – 2007. – Вип. 9. – С. 80–85.

1. Інформаційні ресурси

13.1. Перелік основних сайтів в глобальній мережі Internet

13.1.1. Нормативно-правова інформація

1. Верховна рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua/>. – Останній доступ : 2012.

2. Державного комітету статистики України. - Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>

3. Електронна бібліотека стандартів і нормативів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.e-gost.org.ua>. – Останній доступ : 2012.

4. Інформаційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://liga.net>. – Останній доступ : 2012.

5. Інформаційний канал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://subscribe.ru>. – Останній доступ : 2012.

6. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

7. Міністерство інфраструктури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mtu.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.

8. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
9. Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
10. Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
11. Новини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://news.meta.ua>, <http://elvisti.com>. – Останній доступ : 2012.
- 12.** Офіційний вісник України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ovu.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 13.** Правова бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uapravo.net>. – Останній доступ : 2012.
14. Президент України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
15. Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 13.1.2. Інформація про підприємства**
- 16.** Каталог підприємств України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.com.ua>, <http://yellow.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
17. Каталог підприємств м. Кіровограда [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.biz.kr.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 13.1.3. Віртуальні бібліотеки**
- 18.** Бібліотеки рефератів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ref.a.ua>, <http://referaty.com.ua>, <http://refsmarket.com.ua>, <http://www.ukrreferat.com>, <http://www.referatcentral.org.ua>, <http://www.5ballov.qip.ru>, <http://www.bankreferatov.ru>. – Останній доступ : 2012.
- 19.** Віртуальні бібліотеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bookz.com.ua>, <http://www.e-lib.info>, <http://www.lib.ua-ru.net>, <http://www.erudition.ru>, <http://lib.meta.ua>, <http://studentam.kiev.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 20.** Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>. – Останній доступ : 2012.
- 21.** Національна парламентська бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.org>. – Останній доступ : 2012.
22. Наукова бібліотека "Буковина" (економіка, менеджмент, маркетинг, фінанси, право, облік і аудит) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.buklib.net>. – Останній доступ : 2012.
23. Російська вільна енциклопедія „Вікіпедія” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ru.wikipedia.org>. – Останній доступ : 2012.
24. Словники та енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dic.academic.ru>. – Останній доступ : 2012.
25. Українська вільна енциклопедія „Вікіпедія” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org>. – Останній доступ : 2012.
- 13.1.4. Менеджмент, маркетинг, економіка та фінанси**
- 26.** Адміністративно-управлінський портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aup.ru>. – Останній доступ : 2012.
- 27.** Вища школа економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.hse.ru>. – Останній доступ : 2012.
28. Економіка та управління на підприємствах : науково-освітній портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eur.ru>. – Останній доступ : 2012.
29. Інтернет-портал для управлінців [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
30. Проблеми сучасної економіки : Євразійський міжнародний науково-аналітичний журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.m-economy.ru>. – Останній доступ : 2012.

31. Український бізнес ресурс [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ubr.ua>. – Останній доступ : 2012.

13.1.5. Зовнішньоекономічна діяльність

32. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://qdprou.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

33. Портал інформаційної підтримки зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vneshmarket.ru>. – Останній доступ : 2012.

34. Сервер підтримки зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mdoffice.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

35. Управління зовнішньоекономічних зв'язків головного управління економіки Кіровоградської ОДА [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.intertorg.kr.ua>. – Останній доступ : 2012.

13.1.6. Авіація

13.1.6.1. Інформаційні сайти

36. Науково-технічний журнал “General Aviation” (Авіація загального призначення) on-line [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviajournal.com>. – Останній доступ : 2012.

37. Новини ділової авіації / щотижнева електронна газета [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bizavnews.ru>. – Останній доступ : 2012.

38. Словник авіаційних термінів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviaslovar.ru>. – Останній доступ : 2012.

39. Українське авіабудівництво : аналітичний огляд [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrav.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

40. Український авіаційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviation.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

13.1.6.2. Українські авіаційні підприємства та організації

41. Національний авіаційний університет [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nau.edu.ua>. – Останній доступ : 2012.

42. ПрАТ „Авіакомпанія „АероСвіт” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aerosvit.ua>. – Останній доступ : 2012.

43. ПрАТ „Авіакомпанія „Міжнародні авіалінії України” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukraine-international.com>, <http://www.flyuia.com>. – Останній доступ : 2012.

44. ПрАТ „Київське агентство повітряних сполучень „Кий Авіа” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kiyavia.com>. – Останній доступ : 2012.

45. ПрАТ «МАОК «Урга» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.urga.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

46. Публічне акціонерне товариство «Міжнародний аеропорт «Сімферополь» [Електронний ресурс] // <http://www.airport.crimea.ua>. – Останній доступ : 2012.

47. Публічне акціонерне товариство «Мотор-Січ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.m9.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

48. ТОВ „Авіаційна компанія „РОЗА ВІТРИВ” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.windrose.aero>. – Останній доступ : 2012.

49. ТОВ "Авіакомпанія "Бізнес Авіація" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vip-aero.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

50. ТОВ "Авіакомпанія "Донбасаеро" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.donbass.aero>. – Останній доступ : 2012.

51. ТОВ "Авіалінії Візз Ейр Україна" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://wizzair.com>. – Останній доступ : 2012.

52. ТОВ "Кримавіасервіс ЛТД" : хендлінгова компанія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviaserv.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

53. ТОВ «Українська авіаційна компанія «АЕРОСТАР» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aerostar.com.ua>. – Останній доступ : 2012.

54. ТОВ «Українська хендлінгова компанія» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uhc.kiev.ua>. – Останній доступ : 2012.
55. ТОВ „Українсько-середземноморські авіалінії” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://umair.com.ua>. – Останній доступ : 2012.
56. Українське авіаційне транспортне агентство „Авіатур” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.aviakassa.net>. – Останній доступ : 2012.
57. Український обчислювальний центр цивільної авіації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sirena.kiev.ua>. – Останній доступ : 2012.

www.klapau.kr.ua